

FRÁ LØGMANNI

Orsakað av tí standandi stríði um setan av sjúkrahúslækna á Klakksvíkar sjúkrahúsi gevur løgmadr landstýrisins vegna fylgjandi frágreiðing:

Starvið sum sjúkrahúslæknir á Klakksvíkar sjúkrahúsi hevur í nokkur ár verið rúkt av ymsum settum læknum vegna tess, at fylkislæknabætið, sum sjúkrahúslæknin samstundis hevur rúkt, skuldi leggjast niður sum lóð í einari nýggjari lækna- skipan, lógtíngið eftir uppskoti frá 25. juli 1950 um nýggja føroyska lækna skipan samtykti 8. marts 1951 við 18—0. Henda skipan kom í gildi 1. januar 1953.

Tá starvið varð lýst leyst í 1952 til endaliga tilnevning pr. 1. januar 1953, rúkti læknir Olaf Halvorsen hetta starv sum settur læknir og hevði tá rúkt tað um 1½ ár. Tá harra Halvorsen, tá hann tók við sum settur læknir, ikki var limur í danska lækna felagnum, lodu formaður sjúkrahústýrisins og landslæknin honum eina við skjótast gjørligt at fáa sín limaskap í lækna felagnum í lag, eftirsum hann annars ikki kundi ventast sær tilnevning í starvið, nú lækna skipanin Norðoya lækna skipandi forstýrti, at sjúkrahúslæknin eisini skuldi rúka lækna viðurskifti hjá 500 sjúkaskassalimum í Klakksvík. Í hesum viðfangi hava formaðurin í sjúkrahústýrinum og landslæknin um várið 1953 havt longri munnliga samráðing við stjórn í danska lækna felagnum, og her fingur teir at vita treytirnar, fyrri upphatturteki av dr. Halvorsen í lækna felagið. Hr. Halvorsen gjørdi einki stig at fáa sín limaskap í lækna felagnum aftur í lag.

Um halván desember 1952 kom sjúkrahústýrið saman, og teir 3. sum mættir vóru, samtyktu at tilnevna dr. Rubek-Nielsen í starvið sum sjúkrahúslæknir í Klakksvík — 2 limir av 5 vóru ikki mættir, tó lögliga boðaðir. Av hesum til dr. Halvorsen og fólkið í Vágum, har dr. Rubek-Nielsen higartil hevði verið læknir, samtykti sjúkrahústýrið at skjóta sjálvt lækna skiftið út til 1. apríl 1953. Orsakað av mótsæði í Norðoya lækna skipandi hevur tó einki lækna skiftið verið enn. Ein adressa var sett í umfar innan fyrri lækna skipandi, navngivnar persónar hava í hververandi blóðsum havt á orði, at lækna tilnevningin er ikki farin lögliga fram, og sjúkrahústýrið er kravt at geva dr. Rubek-Nielsen uppsagn og geva dr. Halvorsen tilnevning í staðin, og eisini hevur sendinevnd verið í København til fylgileggjar av málinum fyrri danskum valdi.

Tá landstýrið helt, at hesi viðurskifti fóru ikki at bera til, hevði eg høvi til, meðan eg var í København, at samráðast við stats- og innanríkisministerið, sunneitsstýrið og umboðsmenn fyrri danska lækna felagið. Sum úrslit av hesum tingum verður henda frágreiðing givin:

1) Sunneitsstýrið hevur bráðfengis útvegað lækna við so miklum kirurgiskum kunneika, at hann er forur fyrri at taka upp seg fyrrikomandi operationir á Klakksvíkar sjúkrahúsi. Hesin læknir Gudmund Toft, sum er settur yvir lækna í kirurgisku deildini á Hjørning sjúkrahúsi, sum hevur 130 sengur. Haraftrat hevur sunneitsstýrið útvegað ein kónan lækna — dr. Jørgen Bang — sum bráðfengis vikur sum kommunulæknir í Klakksvík. Hesir báðir læknarnir eru í Tórshavn í lot- umi og eru tilreiðar, so skjótt viðurskiftini gera tað gjørligt, at taka við störvum.

2) Dr. Halvorsen kann eftir ynski fáa spurningin um upphatturteki á danska lækna felagið lagdan inn fyrri yvirvold- giftsrætti lækna felagsins og har fáa høvi til at reinsa seg fyrri skuldsætt- umum innóti honum.

Skilað verður til, at allir myndugleikar, sum eg havi samráðast við um lækna skiftið, sjónskt og týðliga hava givið tilkennar, at tilnevningin av dr. Rubek-Nielsen sum sjúkrahúslæknir er farin fram á fullt lögligum grundarlagi og gjølliga samsvarandi teim lögum, sum galdandi eru fyrri tilfálka tilnevning.

Eftir heimkomu mína til Føroya havi eg samráðast við sjúkrahústýrið, sum tess vegna hevur verið boðað til fundar. Sjúkra- hústýrið hevði 20. juli samráðing av við umboðsmenn fyrri Norðoya, sum vildu fylgja semingsuppskoti fyrri fólkið í Norð- oya lækna skipandi. Eftir hesum uppskoti skuldi dr. Halvorsen fara av sjúkrahúsinum í Klakksvík, og teir læknarnir, sum sunneitsstýrið hevði sent higgar, skuldu bráð- fengis setast sum sjúkrahúslækni og komm-

unulækni í Klakksvík. Eitt sjúkrahústýri skuldi skipast fyrri Klakksvíkar sjúkrahúsi, soleiðis at innanríkisministerið skuldi velja 2 limir og lógtíngið 3 limir búsi- andi í Norðoya lækna skipandi. Eisini skuldi uppskot leggjast fyrri tingið til broytingar av lækna skipanini í Klakksvík, sum gjørdi tað møgulegt, at sjúkrahúslækna starvið og sjúkaskassalækna starvið kundu skiljast sundur. Eg tingaðist tessvegna við flokks- formenn tingins, og hesir formenn lovaðu at taka undir við uppskotinum á tingi; eisini vildi landstýrið fylgja og til- mæla tilfálka uppskoti. Hesa tilfálka gav land- stýrið í einum skrivi frá 20. juli til Norð- oya umboðsmenn.

Hósdagin 23. juli fekk landstýrið svar frá umboðsmönnum fyrri Norðoya lækna- skipandi. Av hesum framgækk, at uppskotið, sum hevði verið fylgilt einum parti av fólkinum í Norðoyum, var ikki viðtikið, eftirsum fólkið framvegis kravdi, at dr. Halvorsen skuldi vera á sjúkrahúsinum, og tann bráðfengis setanin kundi ikki fre- mjaast. Viðvíkjandi tilfálka um eitt seiligt sjúka- hústýri fyrri Klakksvíkar sjúkrahúsi, so varð hetta samtykt, men trevtað av, at tingið valdi allar teir 3 liminar millum teirra, sum høvdu skrivað undir adress- una.

Hetta svar og fyrrnevnda skriv land- stýrisins frá 20. juli hava verið fylgild sjúkrahústýrinum, sum á fundi 23. juli eimælt hevur úttalað söljóðandi:

»Uppskotið umtalað í landstýrisins skrivi frá 20. juli, sum umboðsmenn Norð- oya vildu leggja fyrri sum semingsuppskot í lækna skiftið, kundi sjúkrahústýrið taka undir við eftir teim upphatturteki og forstýringum, sum lógu fyrri tá í lotuni, og virka fyrri, men við tí viðmerking, at hetta uppskot mátti sigast at vera tað all- arlongsta, sum stýrið kundi ganga.

Sjúkrahústýrið er gjørt kunnugt við svarskriv sendinevndarinnar til Føroya landstýri frá 22. juli 1953, har nevnda semingsuppskot verður kastað aftur.

Stóðan í lækna skiftið má soleiðis sig- ast at vera óbroytt tann sama sum fram- manundan tingingunum hesar seinastu dag- arnar við teirri viðmerking, at móttuppskot sendinevndinnar ikki letur seg fremja.

Nú landstýrið sigur seg samt við sjúka- hústýrið, má eg siga, at partaformenn- inir og landstýrið eru loyst frá lyttum teirra, sum givin vóru umboðsmönnum

Norðoya í skrivi landstýrisins frá 20. juli til fremjingar av semingsuppskotinum.

Hereftir kann eg so statt ikki gera meira til semingar í lækna skiftið í Klakksvík, so leingi óløglig viðurskifti valda.

Tórshavn, 24. juli 1953.

K. Djurhuus,
løgmaður.

Tíðindi úr Porkeri

Seinasta vetur var vánaligt við úti- røðri her í bygdini. Vágsbátar komu skjóttagnir aftur dag aftaná dag, men opnir bátar kundu einki gera fyrri ill- veðri, og heldur fekt einki við snóri. Soleiðis hevur altíð verið, at bátar við snóri verða eigasórir, tá ið linur verða nýttar. Okkara viðurskifti eru soleið- is, at dekksbátar fáa ikki ligið her, og at nýta linu við opnum bátum ber ikki væl til her um leiðir. Havið er altíð og allastaðni vandamiklið, men syðsti endin av Suðuroy man vera eitt tað ringsta petti í so máta.

Nú í summar hevur veðrið verið gott, og menn hava róað hugaliga út. Fiskur hevur verið bæði nøgur og stórnur, so inntøkan er heilt hampu- lig. Einar 50 kr. í parti um dagin hava menn ofta fingið. Nú eru menn farnir at klaga yvir, at tolrlarnir gerast ógvuliga naskir. Menn spyrja tí, um einki verjurkip er við Føroyar, Okkum leingist eftir at siggja tað her um okkara leiðir og eisini vestan fyrri Suðuroynna. Har klaga teir illa yvir, at tolrlarnir gera ónáðir, soleiðis at fiskurin minskar í stórum har, sum all- miklið var at fáa fyrri stuttum.

Eisini spyrja menn, um ikki ikki er gjørligt at fáa ein tokulúður, sum tal- að hevur verið um, á Akrabergstanga. Vandasjógur er, og skjótt er at koma í óföri, tá ið svart er í mjórka.

Grasið er ovurhonds nógv, og øll gróði er av tí allrabesta.

Nú er besta grindatið, men enn hoyrast eingi grindaboð. Vit finga so væl tær ferðir fyrr í summar. Men helst skuldi ein komið nú nakað skjótt

MJÓLKAR- SØLAN

Týsdagin 28. juli, ólavs- vökuaftan, verður mjólk- arsølan stongd kl. 16. Mikudagin 29. juli, ólavs- vökudag, er opið frá kl. 9—10,30 og frá 15—17.

A.S Thorshavns Mælke- forsyning & Margarinef.

aftur. Kanska heldur hon, at best er at steðga, inntil eplini eru vaksin — vit halda eisini, at grindin er best, tá ið fesk eplir eru afturvíð.

Skúlabørnini eru heint nú aftur- komin av ferð runt í allari Sandoyinni og eisini bæði í Hesti og Koltri. Teir láta frálika væl at ferðini og blíðskap- inum allastaðni. Fyrst vóru Sands- børn her, og so hesi har norðuri, soleiðis hava børn úr Sandoy og Suð- uroy verið nógv saman í summar og ferðast víða um. Teir ætla nú at hava brávaskifti og halda vinarlagið við- líka í framtíðini. Sjálvsamt er at siggja Hest og Koltur, Sandoy og oyarnar har um leið, eins og Sands- børn hildu, at mangt vakurt og sjáld- samt var at siggja í Suðuroy. Vit takka mikið fyrri blíðskapin.

J. H. Damkjör.

Heldur smáligur var Brockie

Kampsaks ger havn í Tórshavn, tað vita allar. Men at har tað seinastu tíð- ina hevur verið tveitt nakað av kóli til sjós saman við grótinum, tað vita kanska ikki so nógvir. Men soleiðis hevur verið. Í grótbrotinum hevur ligið nakað av kóli — uppi í berg- inum, í rivum og kluftum og á «rök- um» —. Brockie hevði kolagoymslu har einaferð. So hevur verið sprongt og fylt upp og koyrt til sjós, og nakað av hesum kóli hevur fylgt við. Kav- arin hevur gingið og vaðið í kóli á botninum.

Men alt hetta gjørdi jú einki.

So hósadagin fóru nakrir av ar- beidsmonnum við sínum beru hond- um at skilja kol burturúr grótinum, ið komið var umborð á flakan, ið flytur grótið út til brimgarðin.

Men tá varð galið!

Boð frá Brockie um at fáa kólið. Sjálvsagt noktaðu mennir.

So kom harra Brockie sjálvur. Hann beyð monnum ein sekk í part fyrri at hava fylt kólið upp; men teir hildu seg hava rætt til alt kólið, ið hevði verið farið í havið, um teir ikki hövdu bjargað tí. Teir noktaðu.

Tá kom Brockie á øðrum sinni. Tá hevði hann við sær politimeistarar sjálvan og ein politist. Politimeistarin segði, at Brockie átti kólið, og nú varð teimum boðið triðing fyrri at hava bjargað tí. Tóku teir ikki við, so i rættin. Har var so einki at gera hjá teimum, teir máttu lúta. Brockie fekk 36 sekkir, arbeidararnir finga 18 at býta í 8 partar.

Kanska hevur Brockie rættin á síni síðu — hvat vita vit? — men smáligt var tað kortini av honum. So leingi kólið varð tveitt í havið, gjørdi tað ikki petti; men tá tað kundi koma nökurm arbeidarum til nýtslu — tá mintist Brockie til, at kólið var hansara.

Um Ólavsvökuna

sigla okkara bátar soleiðis:

Týsdagin 28.7		Mikud. 29.7	Hósdagin 30.7
SIGMUNDUR	STREYMUR		
kl. 7 Tórshavn	kl. 7 Tórshavn	verður siglt eftir leygar- dagsætlanini, men bert fyrirpartin	verður siglt eftir mána- dagsætlanini bæði fyrra- og seinra- partin
Skála	Hvalvík		
Soldarfjörð	Ovri		
kl. 8.15	kl. 9		
Saltangará	Hósvík		
Strendur	Selatrað		
Toftir	Kaldbak		
kl. 9.15	Tórshavn		
Kollafjörð			
Tórshavn			

A.S Thorshavns Mælkeforsyning & Margarinef.

Føroya Fólkaháskúlafelag

hevur almennan fund á háskúlanum ólavsvökuaftan kl. 15. Dánial Niclasen úr Kunvy, lærari í Keymannahavn, flytur røðu.

Aftaná almenna fundin verður aðalfundur felagsins.

Framsýning av handarbeiði næminganna verður ólav- sökudag kl. 10—20.

FELAGSSTJÓRNIN